ПОЛІТИКА

Микола Греков: самопроголошений моральний прокурор із незавершеною власною справою

СЕР 7, 2026

Кримінальне провадження без вироку, ветеранська біографія, позови до держави, декларації із запитаннями та публічні титули, які не завжди збігаються з реєстрами Аналіз відкритих джерел станом на 5 серпня 2026 року

Аналіз відкритих джерел станом на 5 серпня 2026 року

Редакційна примітка.*Матеріал розмежовує встановлені документами факти, версії сторін та авторські оцінки. Обвинувального вироку щодо Миколи Грекова немає. Його винуватість може бути встановлена лише судом.*

Хто такий Микола Греков

Є люди, яких суспільство визнає моральними авторитетами за їхні вчинки. А є Микола Греков — людина, яка, схоже, вирішила не чекати суспільного визнання й призначила себе моральним арбітром самостійно.

Микола Олександрович Греков — ветеран, колишній військовослужбовець, міський голова окупованого Олександрівська, засновник громадської організації, неодноразовий кандидат у народні депутати, публічний активіст і невтомний критик державних інституцій та політичних опонентів.

Він охоче розповідає, хто в Україні корупціонер, хто «банда», кого треба вигнати, покарати або посадити. У його публічній риториці для опонентів майже не залишається місця для тієї багаторічної процесуальної делікатності, якої він цілком справедливо вимагає у власній кримінальній історії.

Його біографія нагадує універсальний політичний бронежилет. Коли виникають запитання про кримінальне провадження — суспільству нагадують про військову службу. Коли запитують про майно — з'являється окупація. Коли реєстр не підтверджує титул голови громадської організації — залишається публічна самопрезентація. Коли його немає у складі робочої групи АРМА — агентство перетворюється на об'єкт особливо безкомпромісної критики.

Універсальна формула зручна: якщо документ підтверджує позицію Грекова — це доказ. Якщо не підтверджує — документ, орган або суд нібито недостатньо правильні.

Він не засуджений — це факт, який необхідно поважати. Але він і не виправданий — факт, який у прихильній версії його біографії зазвичай вимовляють значно тихіше.

Греков любить ставити запитання іншим. Настав час поставити декілька запитань самому Грекову.

Кримінальна справа, якої нібито вже немає, але виправдувального вироку теж немає

У судових документах фігурує кримінальна справа № 1203/7249/12, також позначена номером № 37/12/9074. У 2012 році Миколу Грекова обвинувачували за двома статтями Кримінального кодексу України:

- частиною першою статті 365 КК України — «Перевищення влади або службових повноважень» у редакції, чинній на час інкримінованих подій;
- частиною третьою статті 368 КК України — «Одержання хабара» за кваліфікованим складом злочину в редакції 2012 року.

Разом із Грековим у судових матеріалах згадувалися Олександр Михайлович Крімерман і Віталій Миколайович Корюкін, яким також інкримінували частину третю статті 368 КК України.

14 травня 2012 року кримінальну справу було порушено. 26 липня Грекову пред'явили обвинувачення та взяли його під варту. 6 серпня 2012 року його звільнили, а 15 серпня прокуратура затвердила обвинувальний акт і направила справу до Артемівського районного суду міста Луганська. [2]

Отже, це була не випадкова згадка у медіа і не анонімна плітка. Слідство сформувало обвинувачення, а прокуратура направила матеріали до суду.

Але вироку не сталося. Не тому, що суд дослідив докази й визнав Грекова невинуватим. І не тому, що прокуратура визнала справу сфабрикованою. У 2014 році після окупації Луганська Артемівський районний суд припинив роботу, а матеріали залишилися на непідконтрольній території та були фактично втрачені.

Саме тут у публічному переказі починається магія формулювань: втрачені матеріали поступово перетворюються на «відсутність справи», відсутність вироку — на «підтверджену невинуватість», а нездатність держави завершити процес — майже на посвідчення особистої бездоганності.

Спроба відновити матеріали: суд відмовив

У 2018 році Греков звернувся до Білокуракинського районного суду Луганської області з клопотанням про відновлення втрачених матеріалів та призначення справи до

Останні новини

ПОЛІТИКА

Україна виступила із заявою до 18-ї річниці вторгнення РФ у...

7 СЕРПНЯ, 2026 АНДРІЙ МІРОШНИК

У річницю війни 2008 року Україна підтвердила підтримку територіальної цілісності Грузії та закликала світ посилити тиск на Москву Міністерство закордонних справ України у 18-ту річницю російського вторгнення до Грузії закликало…

ПОЛІТИКА

Микола Греков: самопроголошений моральни...

7 СЕРПНЯ, 2026 АНДРІЙ МІРОШНИК

Кримінальне провадження без вироку, ветеранська біографія, позови до держави, декларації із запитаннями та публічні титули, які не завжди збігаються з реєстрами Аналіз відкритих джерел станом на 5 серпня 2026 року…

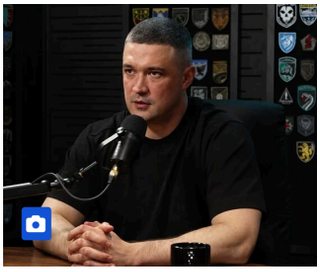

ПОЛІТИКА

Федоров презентував нову концепцію мобілізації без...

7 СЕРПНЯ, 2026 АНДРІЙ МІРОШНИК

Ексміністр розповів про поетапний призов, можливість працювати на економіку та розв'язання проблеми СЗЧ Колишній міністр оборони України Михайло Федоров в ефірі YouTube-каналу громадського діяча та волонтера Сергія Стерненка повідомив про…

розгляду. 3 жовтня 2018 року у справі № 409/1874/18 суд відмовив: наданих документів було недостатньо для точного відновлення провадження. [2]

Причина відмови — не виправдання Грекова. Суд лише констатував, що з кількох фрагментів неможливо скласти повноцінну кримінальну справу.

Суд не звільнив Грекова від відповідальності за статтею 365

14 січня 2021 року Греков звернувся з клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності за частиною першою статті 365 КК України у зв'язку із закінченням строків давності. 27 січня 2021 року Білокуракинський районний суд у справі № 409/104/21 відмовив. 18 березня 2021 року Луганський апеляційний суд залишив цю ухвалу без змін. [2]

Тому формула «суд звільнив Грекова за статтею 365» не відповідає хронології. Суд зробив протилежне — відмовив. Слово «відмовити» не перетворюється на «задовольнити», скільки б разів не переказували історію у зручнішій редакції.

7 липня 2021 року у справі № 409/337/21 матеріали направили до Луганської обласної прокуратури для організації додаткового розслідування. 2 листопада 2021 року Луганський апеляційний суд залишив відповідне рішення чинним. [2]

21 грудня 2021 року відомості внесли до ЄРДР за № 42021130000000187 лише за частиною третьою статті 368 КК України. Епізод за частиною першою статті 365 прокуратура повторно не внесла, виходячи зі своєї правової оцінки статусу Грекова. Це було рішення органу досудового розслідування, а не виправдувальний вирок суду. [2]

Матеріали зникли вдруге

У 2022 році через окупацію Сєвєродонецька частково зібрані матеріали були втрачені вдруге. 24 травня 2023 року суд відновив лише невелику частину документів, якої виявилося недостатньо для остаточного процесуального рішення. [2]

Таким чином, держава двічі втратила матеріали провадження через окупацію. Для Грекова це багаторічна правова невизначеність. Для суспільства — неможливість дізнатися, які докази зібрало слідство, наскільки вони були допустимими і чи витримало б обвинувачення повноцінний судовий розгляд.

Справа не завершилася ані обвинувальним, ані виправдувальним вироком. Процесуальна катастрофа держави — не персональний сертифікат моральної чистоти.

Військова служба: подвиг не є процесуальним документом

Восени 2014 року, приблизно через два роки після порушення кримінальної справи та направлення обвинувальних матеріалів до суду, Микола Греков пішов служити. Радіо Свобода повідомляло, що він приєднався до добровольчого батальйону «Айдар», звернувся до Старобільського військового комісаріату, служив у військовій частині № 0624 та перебував у Щасті. [3]

У декларації за 2016 рік він зазначав службу офіцером мобілізаційного відділення Дарницького районного у місті Києві військового комісаріату. [6]

Це реальні факти його біографії, які заслуговують на повагу. Але військова служба не може бути відповіддю на кримінально-правове запитання, що виникло двома роками раніше.

Форма, шеврон і бойовий досвід не скасовують обвинувальний акт. Так само обвинувальний акт без вироку не скасовує заслуг військовослужбовця.

Чи пішов Греков служити спеціально для відновлення репутації? Документальних доказів такого мотиву немає. Але хронологія залишається: спочатку кримінальна справа 2012 року, приблизно через два роки — військова служба.

Автомат не є довідкою з ЄРДР. А ЄРДР не анулює військової служби.

Держава нібито зіпсувала йому життя. Суд попросив докази

У цивільній справі № 757/13027/24 Греков звернувся з позовом до Державної казначейської служби України та Луганської обласної прокуратури. Він пов'язував із багаторічним кримінальним переслідуванням моральні страждання, проблеми зі здоров'ям, кар'єрою, фінансами та сімейним життям. [2]

1 квітня 2026 року Дарницький районний суд Києва відмовив у задоволенні позову повністю. Суд не побачив належних доказів незаконності конкретних дій державних органів, розміру моральної шкоди, причинного зв'язку та наявності виправдувального вироку або закриття провадження за реабілітуючими підставами. [2]

Розповідь про життя, зруйноване системою, виявилася емоційно сильнішою за доказову базу, подану до суду.

3 червня 2026 року Київський апеляційний суд відкрив провадження за апеляційною скаргою. Станом на 4 серпня 2026 року остаточного рішення апеляції по суті не було. [4]

Інша справа — № 757/45283/21 — до Державної казначейської служби та Луганської обласної прокуратури також залишається на розгляді. Тому твердження, що суди вже встановили незаконність переслідування Грекова, документально не підтверджується.

Пенсійний фонд: тут Греков справді частково виграв

У справі № 120/4317/25 Греков оскаржував дії головних управлінь Пенсійного фонду України у Вінницькій області та в місті Києві. 13 червня 2025 року суд першої інстанції відмовив, але 9 вересня 2025 року Сьомий апеляційний адміністративний суд частково задовольнив скаргу: скасував відмову, зобов'язав зарахувати визначені періоди роботи до страхового стажу та повторно розглянути заяву. [5]

Суд не призначив пенсію безпосередньо з 14 лютого 2025 року і не визнав усі заявлені періоди. Це була часткова перемога. У декларації за 2025 рік Греков уже зазначив 145 622 гривні пенсії.

Тому твердження, що він «постійно судиться з Пенсійним фондом», перебільшене: у досліджених матеріалах знайдено одну окрему пенсійну справу, в якій він частково домігся результату.

Декларації: майновий фокус із поступовим зникненням предметів

2016 рік: майна достатньо для окремого переліку

У виправленій декларації за 2016 рік Греков зазначив дружину та трьох дітей, квартиру площею 67,1 кв. м у Луганську, три земельні ділянки, орендовану квартиру у Києві, незавершений житловий будинок площею 200 кв. м у Станиці Луганській і чотири транспортні засоби. [6]

- земельна ділянка площею 1 000 кв. м у Станиці Луганській;
- земельні ділянки площею 2 000 і 791 кв. м у Луганську;
- Suzuki Jimny 2008 року та Daihatsu Materia 2007 року;
- SsangYong Actyon 2011 року, зазначений за дружиною;
- спеціалізований транспортний засіб 2003 року.

2022 рік: київська квартира на трьох

У декларації за 2022 рік з'явилася квартира у Києві площею 78,05 кв. м, придбана 25 вересня 2020 року за задекларованою вартістю 2 018 924 гривні. По одній третині квартири належало Миколі Грекову, Марії Грековій та Юлії Грековій. Також зазначалися квартира у Луганську площею 71 кв. м і земельна ділянка площею 1 000 кв. м. [7]

2023 рік: зарплата за сумісництвом є, а роботи в окремому розділі немає

У декларації за 2023 рік задекларовано 316 281 гривню доходу: 149 475 гривень від ТОВ «СЛАВДОРСТРОЙ», 47 255 гривень від КП «ВИШНІВСЬКВОДОКАНАЛ» і 119 551 гривню від ТОВ «КОМЕКОСЕРВІС». Усі виплати позначені як заробітна плата, отримана за сумісництвом. [8]

Проте в розділі 15 «Робота за сумісництвом» зазначено, що інформація відсутня. Дохід від сумісництва є, а самої роботи у призначеному для неї розділі немає. Можливо, це технічна помилка або особливість заповнення, але декларація — не квест, який громадськість повинна проходити без підказок.

2024 рік: нерухомість зникає з реєстрової картини

У декларації за 2024 рік не зазначено членів сім'ї, нерухомості, транспортних засобів, грошових активів та банківських установ. Задекларовано 461 298 гривень доходу: 146 690 гривень від ТОВ «СЛАВДОРСТРОЙ» і 314 608 гривень від КП «ВИШНІВСЬКВОДОКАНАЛ». Обидві виплати знову позначені як зарплата за сумісництвом, а розділ про відповідну роботу знову порожній. [9]

2025 рік: міський голова без зарплати міського голови

ПОЛІТИКА

Комітет Ради вимагає від уряду пояснень щодо призначення...

7 СЕРПНЯ, 2026 АНДРІЙ МІРОШНИК

Рада призначила Оксану Ферчук міністеркою цифрової трансформації фото: Міноборони Народні депутати заявили, що призначення Оксани Ферчук відбулося без попереднього обговорення з профільним комітетом Комітет Верховної Ради з питань цифрової трансформації…

ПОЛІТИКА

Оборонна та економічна співпраця: про що Зеленський...

7 СЕРПНЯ, 2026 АНДРІЙ МІРОШНИК

Президент поінформував про російські удари по Україні, ситуацію в Чорному морі та блокування Росією зернових коридорів Президент Володимир Зеленський прийняв міністра закордонних справ Азербайджану Джейхуна Байрамова. Це перший візит міністра…

У декларації за 2025 рік, поданій 20 березня 2026 року, Греков назвав основним місцем роботи Олександрівську міську раду, а посадою — міського голову. Загальний дохід становив 782 029 гривень: 145 622 гривні пенсії, 488 615 гривень від КП «ВИШНІВСЬКВОДОКАНАЛ» та 147 792 гривні від ТОВ «СЛАВ ГРУПП». [10]

Цього разу в розділі про сумісництво вказано оплачувану роботу фахівцем із цивільного захисту у водоканалі та оплачувану роботу радником у приватному товаристві.

Але нерухомості, членів сім'ї, транспортних засобів, грошових активів, банківських установ і фінансових зобов'язань, що підлягали декларуванню, немає.

Куди поділася одна третина київської квартири? На якій правовій підставі припинилося декларування квартири й землі на Луганщині? Що сталося з іншими ділянками, незавершеним будинком і транспортом, зазначеними у 2016 році?

Окупація може позбавити доступу до нерухомості, але автоматично не припиняє право власності. Без відомостей Державного реєстру речових прав не можна стверджувати, що Греков переписав майно на інших осіб. Але право припиняється на конкретній підставі — продаж, дарування, поділ, судове рішення, знищення об'єкта або інша юридично визначена обставина — і ця підстава має документ.

8 січня 2026 року Греков придбав KIA Sportage 2019 року за 600 000 гривень і вже наступного дня своєчасно повідомив НАЗК про суттєву зміну в майновому стані. [11]

Коли майно з'являється — Греков знає, як його задекларувати. Залишається пояснити документами, на якій підставі з декларацій зникло те, що було раніше.

Мер без мерської зарплати: доходи від комунального підприємства

У деклараціях за 2023–2025 роки Греков зазначає основним місцем роботи Олександрівську міську раду, а посадою — міського голову. У Єдиному державному реєстрі він досі значиться керівником Олександрівської міської ради, код ЄДРПОУ 25963969. [12]

Але заробітної плати від Олександрівської міської ради у цих деклараціях немає. Натомість є дохід від КП «ВИШНІВСЬКВОДОКАНАЛ»: 47 255 гривень за 2023 рік, 314 608 гривень за 2024 рік і 488 615 гривень за 2025 рік.

Мерська посада у декларації є. Мерської зарплати немає. Комунальна зарплата є. Залишається пояснити, як ця конструкція узгоджується із законодавством.

Що забороняє закон

Частина четверта статті 12 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлює, що міський голова не може суміщати службову діяльність з іншою посадою, навіть на громадських засадах, займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю, крім прямо передбачених законом винятків. [14]

Пункт 1 частини першої статті 25 Закону України «Про запобігання корупції» також забороняє особам, уповноваженим на виконання функцій місцевого самоврядування, іншу оплачувану або підприємницьку діяльність, за винятком викладацької, наукової, творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики зі спорту та інших прямо визначених законом випадків. [15]

Робота фахівцем із цивільного захисту у комунальному водоканалі до традиційних професійних винятків не належить. Тому, якщо Греков фактично виконував повноваження міського голови, його оплачувана робота у водоканалі могла суперечити встановленим обмеженням.

Воєнний виняток: без кадрових документів відповіді немає

Під час воєнного стану пункт 2–8 розділу XIII Закону «Про запобігання корупції» передбачив спеціальне послаблення для окремих посадовців, які перебувають у відпустці без збереження заробітної плати, у простої або, за чинною редакцією, у разі призупинення трудового договору. До 30 травня 2026 року виняток передбачав працевлаштування переважно до юридичних осіб приватного права або ФОП за додаткових умов. Закон № 3812-IX розширив можливості, зокрема щодо призначення до військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування та юридичних осіб публічного права. [17]

Але доходи від водоканалу, які викликають запитання, отримувалися у 2023–2025 роках — до набрання чинності розширеними правилами 30 травня 2026 року.

З декларацій неможливо встановити, чи перебував Греков у відпустці без збереження зарплати, чи був оформлений простій, хто видав відповідний документ і на якій правовій підставі кадрова служба водоканалу визнала сумісництво допустимим.

Рада вже в Києві. Чому мер працює деінде?

Грекова обрали Олександрівським міським головою у 2010 році. У публічному інтерв'ю зазначалося, що після відкриття кримінальної справи у 2012 році його відсторонили від виконання обов'язків. Із 2014 року Олександрівськ перебуває під окупацією, тому повноцінна робота міського голови безпосередньо на території громади об'єктивно неможлива. [13]

Але твердження, ніби окупація автоматично виключає будь-яку роботу органу місцевого самоврядування на підконтрольній території, є надто зручним узагальненням. Практика різна: в одних громадах повноваження здійснюють військові адміністрації, в інших органи та їхні підрозділи продовжують роботу в релокації й з обмеженими повноваженнями.

Офіційний сайт Маріупольської міської ради, наприклад, повідомляє, що її ЦНАП працює в умовах релокації через виїзні пункти у Києві, Дніпрі, Львові, Одесі та інших містах. Отже, тимчасова окупація змінює місце і формат роботи, але не завжди зупиняє її повністю. [26]

Олександрівська міська рада також не залишилася лише записом із луганською адресою. Станом на липень 2026 року юридична особа має статус «зареєстровано» та адресу: 02130, місто Київ, вулиця Лариси Руденко, будинок 6-А, офіс 709, кімната 10. Її керівником у реєстрових відомостях зазначений Микола Греков. [12]

Ті самі дані містять важливу деталь: дата призначення Грекова — 11 листопада 2010 року, термін — чотири роки. Такий запис може бути історичним або неоновленим, однак саме його Греков фактично підтримує власними деклараціями, називаючи раду основним місцем роботи, а себе — міським головою. [12]

Закон допускає утворення військових адміністрацій населених пунктів, а обсяг повноважень ради та міського голови в кожній громаді залежить від конкретних актів Президента, Верховної Ради та правового режиму відповідної адміністрації. Тому сама київська адреса ще не доводить, що Олександрівська міська рада має штат, бюджет і реально проводить засідання. [27]

Водночас ця адреса руйнує просте пояснення «я не працюю мером, бо місто окуповане». Окупація пояснює неможливість сидіти у кабінеті в Олександрівську. Вона не пояснює, чому юридична особа, зареєстрована у Києві й очолювана Грековим у ЄДР, не платить йому зарплату, тоді як він отримує оплачувану роботу у водоканалі іншої громади та приватному товаристві.

У декларації за 2016 рік Греков зазначав посаду Олександрівського міського голови як неоплачувану роботу за сумісництвом, тоді як основним місцем служби називав Збройні сили України та Дарницький районний військовий комісаріат. У деклараціях за 2022–2025 роки конструкція змінилася: рада вже названа основним місцем роботи, хоча доходу від неї немає. [6]

Чому він працює в інших місцях, але продовжує зазначати себе мером, із декларації встановити неможливо. Юридично можливі різні пояснення: незавершені або збережені виборні повноваження через відсутність нових виборів; відпустка без збереження зарплати; простій; призупинення роботи; передача частини повноважень військовій адміністрації; або просто застарілий запис у ЄДР. Кожна версія має підтверджуватися конкретним рішенням чи розпорядженням, а не титулом у дописі.

Якщо рада фактично працює у Києві — де її рішення, бюджет, штатний розпис, звіти, прийом громадян і зарплата голови? Якщо рада не працює — де документ про простій, відпустку, призупинення повноважень або інший правовий режим? Якщо чотирирічний термін давно сплив — на якій правовій підставі титул продовжує жити у деклараціях?

Виходить, рада достатньо жива, щоб давати Грекову статус міського голови й «основне місце роботи», але недостатньо жива, щоб показати суспільству зарплату, апарат і результати роботи. Натомість цілком життєздатними виявилися робочі місця у водоканалі та приватному товаристві.

За порушення обмежень щодо сумісництва передбачена адміністративна відповідальність за статтею 172-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Встановити склад правопорушення можуть лише уповноважений орган і суд після перевірки кадрових документів.

Декларації містять ознаки можливої несумісності. Законність роботи у водоканалі залежить від кадрових підстав,

яких у відкритому доступі немає.

Бронювання: мерська посада у декларації, а підстава — поза кадром

Під час аналізу наданої редакції роздруківки, позначеної як «Відомості ІП "Оберіг"», було виявлено запис про наявність у Миколи Грекова статусу «бронь до певної дати» та відстрочки, чинної до 13 лютого 2027 року. Зображення документа редакція не публікує, оскільки воно містить надмірний обсяг персональних і військово-облікових даних, які не потрібні для висвітлення питання про підставу бронювання. [28]

Водночас надана роздруківка не містить відомостей, за якими можна достовірно визначити орган, установу або підприємство, що подало Грекова на бронювання. Тому стверджувати, що його забронювала саме Олександрівська міська рада, КП «ВИШНІВСЬКВОДОКАНАЛ» чи ТОВ «СЛАВ ГРУПП», без додаткового офіційного документа було б припущенням, а не встановленим фактом.

Стаття 24 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» визначає метою бронювання забезпечення функціонування органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в особливий період. Частина перша статті 25 цього Закону передбачає, що бронюванню підлягають усі військовозобов'язані, які обіймають посади сільських, селищних і міських голів. [29]

Отже, якщо Греков юридично продовжує обіймати посаду Олександрівського міського голови, сам факт його бронювання за цією посадою допускається законом і не є доказом порушення. Порядок, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 76 від 27 січня 2023 року, передбачає оформлення бронювання за списками через Портал «Дія» та перевірку відомостей засобами Реєстру. [30]

Але законність процедури не скасовує суспільного запитання про її зміст. Якщо підставою стала саме посада міського голови, які конкретно функції органу місцевого самоврядування забезпечує Греков? Де його розпорядження, звіти, прийом громадян, робота апарату, рішення щодо потреб евакуйованої громади? Виходить доволі витончена чиновницька конструкція: зарплати міського голови у декларації немає, видимі результати мерської роботи доводиться шукати з лупою, зате сама посада, можливо, виявилася достатньо дієвою для оформлення бронювання.

Якщо ж бронювання оформлене іншим роботодавцем, логічно назвати такого роботодавця та правову підставу: яке підприємство подало список, яким рішенням воно отримало відповідний статус і яку критично важливу роботу виконує там Греков. Сама декларація відповіді не дає. Вона лише показує, що у 2025 році він отримував зарплату за сумісництвом у комунальному водоканалі та приватному товаристві.

Водночас було б юридично неправильно автоматично оголошувати бронювання незаконним лише через слово «сумісництво». Чинні правила не зводять усі випадки бронювання виключно до основного місця роботи: значення мають категорія особи, її трудові або службові відносини, статус установи чи підприємства та належне подання відомостей. Саме тому редакція ставить запитання про джерело й підставу бронювання, а не підміняє перевірку готовим звинуваченням.

Міністерство оборони роз'яснює, що бронювання може бути анульоване, зокрема, у разі звільнення з органу чи підприємства, ліквідації відповідного органу або роботодавця, позбавлення підприємства статусу критично важливого, тимчасового припинення трудового договору чи обґрунтованого подання керівника. Отже, для законності важлива не лише назва посади, а й чинний правовий зв'язок з органом або підприємством, яке оформило бронювання. [31]

Місто окуповане, мерська зарплата у декларації відсутня, робота зазначена в інших організаціях, а бронювання чинне. Залишилося оприлюднити найпростішу деталь: хто, на якій посаді й для виконання якої роботи його оформив.

Голова громадської організації, якого реєстр головою не називає

У публічному просторі Миколу Грекова регулярно представляють головою Громадської організації «Громадський рух учасників АТО та громадян з тимчасово окупованої території "Нова нація"», код ЄДРПОУ 40125525.

Так його називали навіть в офіційному повідомленні Верховної Ради України. [19]

Проте актуальні відомості, сформовані на підставі Єдиного державного реєстру, називають керівником організації В'ячеслава Юрійовича Серпокрилова. Греков фігурує як засновник, але не як чинний керівник юридичної особи. [18]

У розділі 16 декларації за 2025 рік Греков також не зазначив входження до керівних, ревізійних або наглядових органів організацій, які підлягали декларуванню.

Можливо, «голова» — це неформальний або почесний титул. Можливо, організація не оновила дані. Але факт простий: публічний Греков — голова, а реєстровий Греков — засновник при іншому керівникові.

Схоже, публічний титул «голови» виявився значно витривалішим за юридичний запис про керівника.

АРМА: заявка була, відмова теж — і причина викладена письмово

Повна назва АРМА — Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

28 січня 2026 року агентство запросило представників юридичних осіб долучитися до робочої групи з оцінювання корупційних ризиків. Заявки приймали до 9 лютого. [20]

30 січня 2026 року ГО «Громадський рух учасників АТО та громадян з тимчасово окупованої території "Нова нація"» подала до АРМА заявку № 3001-1 про включення свого представника Миколи Грекова до складу робочої групи з оцінювання корупційних ризиків. [32]

Офіційним листом № 954/1-32-26/14 від 10 лютого 2026 року АРМА повідомило про відмову у включенні запропонованого кандидата. У листі зазначено конкретну причину: за оцінкою агентства, заявка не відображала відомостей про мотивацію кандидата, його профільний професійний досвід за напрямами діяльності АРМА та/або у сфері запобігання і протидії корупції. [32]

У наказі АРМА № 36 від 13 лютого 2026 року Миколи Грекова у складі робочої групи немає. До зовнішніх представників увійшли Тарас Рябченко та Тетяна Хутор із ГО «Інститут законодавчих ідей». [21]

Отже, попереднє припущення про відсутність персональної письмової відповіді необхідно відкинути. Відмова була не мовчазною і не безпричинною. АРМА оформило її окремим листом та послалося на недоліки саме поданої заявки. Це не доводить, що Греков не має антикорупційного досвіду. Це доводить, що, за оцінкою агентства, такий досвід і мотивацію не було належно відображено у конкурсному документі.

Лист містить іще одну промовисту деталь. Його адресовано голові ГО «Нова нація» В'ячеславу Серпокрилову та окремо Миколі Грекову. Тобто в офіційному листуванні Греков виступає запропонованим представником організації, тоді як головою названо іншу особу. Це повністю узгоджується з актуальними реєстровими відомостями й погано узгоджується з публічною самопрезентацією Грекова як керівника цієї ГО.

У публікації від 28 липня Греков назвав відповідь «тупою, нікчемною бюрократичною відпискою», а відмову — політичним саботажем. Він висунув низку різких звинувачень проти керівництва АРМА, однак сам по собі емоційний допис не спростовує зазначеного в офіційному листі недоліку заявки. [33]

Тут і виникає іронія, яку важко вигадати краще за сам документ. Людина публічно представляє себе відомим усій країні безкомпромісним борцем із корупцією, але орган, до робочої групи якого вона прагнула потрапити, повідомляє: у заявці недостатньо показані мотивація та профільний досвід. Замість того щоб оприлюднити повний пакет поданих матеріалів і пункт за пунктом довести їхню відповідність Методології, Греков відповідає персональними атаками на посадовицю, яка підписала лист.

Не можна стверджувати, що АРМА відмовило Грекову через його старе кримінальне провадження: у листі такої причини немає. Але сама ситуація виглядає майже літературно — людина, кримінальна історія якої пов'язана з частиною третьою статті 368 КК України, прагнула долучитися до оцінювання корупційних ризиків державного агентства, а після відмови оголосила корупційним ризиком уже керівництво самого агентства.

Гучний допис може зібрати реакції, але не замінює мотивацію, профільний досвід і належно заповнену заявку. Коли конкурсна комісія просить документи, самопроголошеної безкомпромісності виявляється замало.

Кличка — «стратити», себе — зрозуміти й виправдати

13 травня 2021 року канал ProUA опублікував відео під заголовком: «Київську банду, яку очолює Кличко, треба стратити за те, що вони зробили з Києвом! — Греков». [22]

Критикувати київського міського голову Віталія Кличка, бюджет столиці та комунальні підприємства законно. Вимагати аудитів і розслідувань — необхідно. Але слово «стратити» не належить до правової аргументації. Це риторика словесного ешафоту.

Особливо дивно вона звучить від людини, яка у власній справі справедливо вимагає презумпції невинуватості, належного процесу, допустимих доказів і остаточного рішення суду.

Для себе — чотирнадцять років юридичних пояснень. Для опонента — три хвилини відео і слово «стратити».

Якщо заголовок перекрутив його слова, Греков має право вимагати спростування. Якщо вислів був метафорою — пояснити її. Але презумпція невинуватості не може діяти персонально, лише для власника морального мегафона.

«Наш Саша»: коли моральний максималізм зустрічає особисті симпатії

7 квітня 2026 року Національна поліція України повідомила про викриття схеми фіктивного працевлаштування, бронювання військовозобов'язаних, оформлення відряджень та незаконного переправлення чоловіків через державний кордон. Поліція заявила про чотирьох підозрюваних, щонайменше 40 клієнтів і вилучення понад п'яти мільйонів гривень. [23]

В офіційному повідомленні прізвища головного фігуранта не називали. «Українська правда», посилаючись на джерела у правоохоронних органах, повідомила, що слідство вважає ним Олександра Миколайовича Матросова — керівника Луганської обласної федерації боксу. [24]

Матросов є підозрюваним, а не засудженим. Його вина може бути встановлена лише судом.

У наданому редакції публічному дописі Греков називає Матросова «наш Саша». Саме по собі це не доводить ані спільного бізнесу, ані причетності Грекова до інкримінованої Матросову схеми. Але таке тепле формулювання принаймні свідчить про особисту прихильність і робить цілком закономірним запитання про характер їхніх стосунків.

Це запитання стає ще цікавішим з огляду на давній публічний шлейф самого Матросова. У регіональних матеріалах його називали відомим у кримінальному середовищі на прізвисько «Матрос». Анонімна публікація 2012 року прямо пов'язувала його з контролем наркоторгівлі в регіоні, а профільне видання у квітні 2026 року писало, що раніше його нібито притягували до відповідальності, зокрема за наркозбут. Це твердження медіа, а не факти, встановлені обвинувальним вироком. [34] [35]

Отже, що саме поєднує Миколу Грекова з Олександром Матросовим? Звичайне земляцьке знайомство, бокс, політичні контакти, спільні проєкти, фінансові інтереси чи щось більше? Поки Греков щедро роздає іншим моральні вироки, відповідь на це просте запитання чомусь залишається за лаштунками.

Можливо, саме це питання варто окремо вивчити уповноваженим службам: перевірити контакти, спільні ініціативи, можливі фінансові та політичні зв'язки, а також з'ясувати, чи є за словами «наш Саша» щось більше, ніж дружня риторика. Не для вироку через Facebook, а для відповіді документами — за тим стандартом доказовості, якого Греков так наполегливо вимагає для себе.

Для Кличка — «банда» і «страта». Для Матросова — тепле «наш Саша». Моральний компас Грекова, схоже, не зламаний: він просто дуже точно розрізняє своїх і чужих.

З найомство або дружба з підозрюваним не є злочином, а згадки у старих публікаціях не замінюють вироку суду. Але для людини, яка претендує на роль безкомпромісного морального прокурора, коло особистих симпатій і вибірковість публічного обурення — цілком законний предмет суспільного інтересу.

Політичні амбіції: дві спроби стати народним депутатом

За даними руху ЧЕСНО, у 2014 році Микола Греков балотувався до Верховної Ради від Радикальної партії Олега Ляшка, а в 2016 році — як самовисуванець. В обох випадках народним депутатом не став. [25]

Політичні амбіції не є вадою. Але вони пояснюють наполегливе формування образу військового, громадського лідера, борця з корупцією, голови організації та викривача державних недоліків.

Проблема починається, коли самопрезентація стає важливішою за реєстри: голова — хоча в ЄДР керівником зазначена інша людина; борець із корупцією — хоча власне провадження не завершилося виправдувальним вироком; зразок прозорості — хоча майно і робота за сумісництвом потребують документальних пояснень; захисник правосуддя — але для опонентів уже готове слово «стратити».

Виходить не біографія, а колекція титулів, кожен із яких потребує примітки дрібним шрифтом.

Запитання, на які Греков має відповісти документами

1. Яким є нинішній процесуальний стан кримінального провадження № 42021130000000187 за частиною третьою статті 368 КК України?
2. Чи має він постанову про закриття провадження, скасування підозри або інший остаточний процесуальний документ?
3. Чому поширюється версія про звільнення від відповідальності за частиною першою статті 365 КК України, якщо суди відмовляли у відповідних клопотаннях?
4. На якій правовій підставі припинилося декларування однієї третини квартири у Києві, квартири та земельних ділянок на Луганщині, незавершеного будинку і транспортних засобів?
5. Чому доходи за 2023 та 2024 роки названі зарплатою за сумісництвом, а розділ про роботу за сумісництвом не містить відповідних посад?
6. Чому в декларації за 2025 рік не зазначено банківських установ за наявності зарплатних і пенсійних виплат?
7. Чи перебував він у 2023–2025 роках у відпустці без збереження зарплати, простої або був відсторонений від виконання повноважень міського голови? Який номер і дата документа?
8. Коли й на підставі якого документа Олександрівська міська рада змінила юридичну адресу на Київ? Чи має вона чинний апарат, бюджет, штатний розпис і офіційне місце прийому громадян?
9. Чому реєстр досі містить відомості про призначення Грекова у 2010 році терміном на чотири роки, а декларація за 2025 рік називає його чинним міським головою?
10. На якій правовій підставі міський голова отримував оплачувану роботу у КП «ВИШНІВСЬКВОДОКАНАЛ» та приватних товариствах?
11. Який саме орган, установа або підприємство подали Грекова на бронювання, на якій посаді та на підставі якого рішення? Якщо підставою є посада міського голови — які конкретні повноваження він фактично здійснює?
12. Чи є він чинним головою ГО «Нова нація»? Якщо так, чому керівником у ЄДР зазначено іншу особу?
13. Чому в заявці ГО «Нова нація» № 3001-1 від 30 січня 2026 року, за оцінкою АРМА, не було належно відображено мотивацію Грекова та його профільний досвід? Де повний пакет документів, поданий разом із заявкою?
14. Що саме він мав на увазі у відео, заголовок якого містить заклик «стратити» людей, пов'язаних із київським міським головою?
15. Який характер його стосунків з Олександром Матросовим і чи називав він його «наш Саша»?

Не вирок, а документальний портрет

Микола Греков не є засудженим корупціонером. Стверджувати протилежне означало б поширювати недостовірну інформацію.

Але він не є й людиною, виправданою судом за інкримінованими у 2012 році обставинами. Його справа не завершилася перемогою захисту: вона не була розглянута по суті через окупацію, дворазову втрату матеріалів і нездатність держави відновити повний доказовий масив.

Суди відмовляли йому у звільненні від відповідальності за частиною першою статті 365 КК України. Суд першої інстанції відмовив у компенсації за нібито незаконне переслідування. Публічний титул голови громадської організації не збігається з реєстровими відомостями про керівника. Декларації демонструють майно та права, які згодом припиняють відображатися без публічного пояснення. Робота міського голови за сумісництвом у комунальному підприємстві потребує перевірки кадрових підстав. Надана редакції роздруківка «Відомості ІП "Оберіг"» містить запис про чинне бронювання, але не називає орган чи підприємство, яке його оформило. АРМА письмово відмовило у включенні Грекова до робочої групи, вказавши на недостатньо відображені у заявці мотивацію та профільний досвід. А вимоги щодо презумпції невинуватості не заважають йому використовувати каральну лексику щодо опонентів.

Усе це не доводить вчинення злочину. Але руйнує образ беззаперечного морального авторитета, який може оцінювати чистоту всіх навколо, не пояснюючи власних суперечностей.

Греков може й надалі називати себе борцем, головою, викривачем і принциповим громадським діячем. Та реєстри мають одну неприємну особливість: вони не аплодують, не ображаються, не ведуть передвиборчих кампаній і не підлаштовуються під гучність голосу.

Іноді один рядок у реєстрі говорить про людину значно більше, ніж сотня її найгучніших виступів.

Джерела та документи

Нижче наведено основні відкриті джерела, використані для перевірки фактів. Номери у квадратних дужках відповідають посиланням у тексті.

[1] Кримінальний кодекс України.https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14

[2] Дарницький районний суд міста Києва, рішення від 1 квітня 2026 року у справі про відшкодування шкоди.https://opendatabot.ua/court/135423237-ad148dd4e2f15952b6e48d4d7757dc07

[3] Радіо Свобода, матеріал про службу Миколи Грекова, 28 вересня 2014 року.https://www.radiosvoboda.org/a/26609881.html

[4] Київський апеляційний суд, відкриття апеляційного провадження від 3 червня 2026 року.https://opendatabot.ua/court/137128311-58594cc7cf3188a8f76d73aa983b49e5

[5] Сьомий апеляційний адміністративний суд, справа № 120/4317/25.https://opendatabot.ua/court/130080632-2955f7ab77b48098dfa5fe2560f7ffca

[6] НАЗК, виправлена декларація Миколи Грекова за 2016 рік.https://public.nazk.gov.ua/documents/ba056a02-45aa-4b1d-8445-2b753957cdf7

[7] НАЗК, декларація за 2022 рік.https://public.nazk.gov.ua/documents/4162c932-9517-4775-bbd5-03e03a2f30fb

[8] НАЗК, декларація за 2023 рік.https://public.nazk.gov.ua/documents/980efea0-cfa6-47d3-8737-38fc6e43c0b9

[9] НАЗК, декларація за 2024 рік.https://public.nazk.gov.ua/documents/f03ffbd6-782c-46e5-8fab-53fe5d0d571a

[10] НАЗК, декларація за 2025 рік.https://public.nazk.gov.ua/documents/38d390e0-5b32-481b-ac77-e0785f8fbf5c

[11] НАЗК, повідомлення про придбання KIA Sportage.https://public.nazk.gov.ua/documents/cb3d92c2-7f4e-4e53-b3ec-a6bb70d32a86

[12] Олександрівська міська рада, реєстрові відомості.https://opendatabot.ua/c/25963969

[13] Громадське радіо, інтерв'ю з Миколою Грековим.https://hromadske.radio/podcasts/klyuch-yakyy-zavzhdy-zi-mnoyu/u-lugansk-ya-ne-povernusya-poky-tam-ne-bude-metro-a-yogo-ne-bude-nikoly-grekov

[14] Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».https://zakon.rada.gov.ua/go/280/97-%D0%B2%D1%80

[15] Закон України «Про запобігання корупції».https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18

[16] Роз'яснення НАЗК щодо обмежень сумісництва та суміщення.https://wiki.nazk.gov.ua/category/konflikt-interesiv/n9-obmezhennya-shhodo-sumisnytstva-ta-sumishhennya-z-inshymy-vydamy-diyalnosti/

[17] Закон України № 3812-IX від 18 червня 2024 року.https://zakon.rada.gov.ua/go/3812-20

[18] ГО «Нова нація», реєстрові відомості.https://opendatabot.ua/c/40125525

[19] Верховна Рада України, повідомлення від 2 липня 2025 року.https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/263589.html

[20] АРМА, оголошення про формування робочої групи з оцінювання корупційних ризиків.https://arma.gov.ua/news/typical/arma-zaproshue-ohochih-doluchitisya-do-skladu-robochoi-grupi-z-otsinyuvannya-koruptsiynih-rizikiv-u-yogo-diyalnosti

[21] АРМА, офіційний перелік наказів, у тому числі наказ № 36 від 13 лютого 2026 року.https://arma.gov.ua/en/nakazy-agentstva

[22] ProUA, відео про виступ Миколи Грекова щодо Віталія Кличка.https://www.youtube.com/watch?v=NIDnH1FTEHA

[23] Національна поліція України, повідомлення від 7 квітня 2026 року.https://npu.gov.ua/news/prodavaly-bron-ta-vyizd-za-kordon-natspolitsiia-zatrymala-uchasnykiv-skhemy-na-choli-z-kryminalnym-avtorytetom

[24] Українська правда, ідентифікація Олександра Матросова з посиланням на правоохоронні джерела.https://www.pravda.com.ua/news/2026/04/07/8029088/

[25] Рух ЧЕСНО, профіль Миколи Грекова.https://www.chesno.org/politician/23005/

[26] Маріупольська міська рада, робота ЦНАП в умовах релокації.https://mariupolrada.gov.ua/page/centr-nadannja-administrativnih-poslug

[27] Закон України «Про правовий режим воєнного стану».https://zakon.rada.gov.ua/go/389-19

[28] Документ, наданий редакції: роздруківка «Відомості ІП “Оберіг”» із записом про наявність бронювання; не публікується через персональні та військово-облікові дані.

[29] Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», статті 24–25.https://zakon.rada.gov.ua/go/3543-12

[30] Постанова Кабінету Міністрів України № 76 від 27 січня 2023 року: порядок бронювання військовозобов'язаних.https://zakon.rada.gov.ua/go/76-2023-%D0%BF

[31] Міністерство оборони України, офіційне роз'яснення «Бронювання та відстрочка».https://mod.gov.ua/bronyuvannya-ta-vidstrochka

[32] Лист АРМА № 954/1-32-26/14 від 10 лютого 2026 року «Про результати розгляду заявки», наданий редакції; електронні адреси адресатів не публікуються.

[33] Публікація Миколи Грекова від 28 липня 2026 року щодо відмови АРМА з доданою копією офіційного листа; скриншоти надані редакції.

« Україна виступила із заявою до 18-ї річниці вторгнення РФ у Грузію – Підозра

Федоров презентував нову концепцію мобілізації без масового розшуку – Підозра »

Від Андрій Мірошник

Ще новини

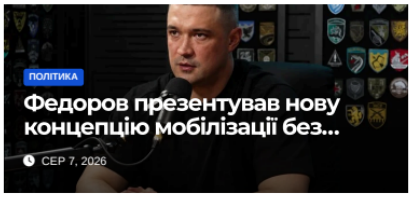

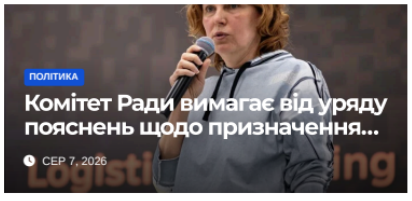

Вам буде цікаво

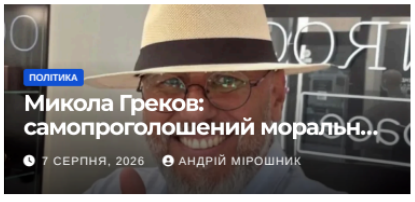

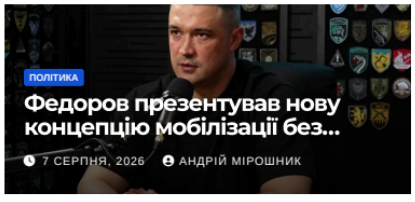

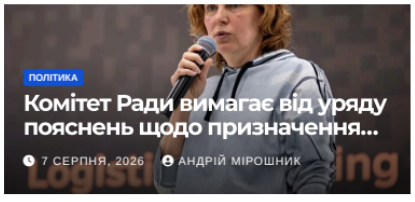

Copyright © 2026 | AgroDay.com.ua